

(Besluiten aangenomen krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ DE OVEREENKOMST BETREFFENDE ONTZEKKING VAN DE RIJBEVOEGDHEID

(1999/C 211/01)

(Door de Raad op 24 juni 1999 goedgekeurde tekst)

Inleiding

1. Door de groei van het wegverkeer in de gehele Europese Unie, nog versterkt door de interne markt en het verdwijnen van de interne grenscontroles tussen de meeste lidstaten, is een vastberaden collectieve inspanning nodig om de veiligheid te verbeteren. Met name moet ervoor worden gezorgd dat beslissingen inzake ontzegging van de rijbevoegdheid niet alleen op het grondgebied van één lidstaat ten uitvoer worden gelegd, maar ook in de hele Europese Unie.
2. Het is allang een erkend feit dat bestuurders aan wie in eigen land een ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd anders worden behandeld dan bestuurders aan wie in een ander land dan waar zij normaal verblijven een ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd. In het eerste geval maakt de ontzegging van de rijbevoegdheid het de rijbewijshouder onmogelijk te rijden in enig land waar het rijbewijs hem voorheen toestond te rijden. In het tweede geval geldt de ontzegging echter alleen in het land waar zij werd opgelegd en voor zolang als de betrokkene in dat land verblijft; indien het rijbewijs door de autoriteiten van die staat is ingenomen moet het zelfs aan de bestuurder worden teruggegeven wanneer hij het land verlaat.
3. In het eerste geval mag de bestuurder als gevolg van zijn daden dus niet meer rijden in andere landen en evenmin in zijn eigen land (staat van verblijf), waar de ontzegging werd opgelegd, en daarenboven in het tweede geval wel, zodat hij of zij in dat geval onmiddellijk legaal kan rijden in alle andere landen waar het rijbewijs wordt aanvaard.
4. Dit verschil in behandeling was niet alleen in strijd met het belang van de verkeersveiligheid in de Europese Unie, maar tevens onrechtvaardig. Het Nederlandse voorzitterschap heeft dit onderwerp in 1991 in de groep Justitiële samenwerking dan ook aan de orde gesteld om een oplossing voor dit probleem te vinden. Echter pas in 1995, door het Franse voorzitterschap, werd het eerste ontwerp van een overeenkomst voorgelegd, dat vervolgens onder verschillende voorzittersschappen werd besproken. Onder het Luxemburgse

voorzitterschap in 1997 werd aanzienlijke vooruitgang geboekt en de definitieve versie van de overeenkomst kwam tot stand onder het Britse voorzitterschap in 1998. De overeenkomst behelst in hoofdzaak een regeling waardoor een ontzegging van de rijbevoegdheid die aan een bestuurder in een andere lidstaat dan de staat van verblijf, is opgelegd naar aanleiding van een zeer ernstige verkeersovertreding, in elke lidstaat kan worden toegepast.

Artikel 1

In dit artikel worden de termen „ontzegging van de rijbevoegdheid”, „staat van de overtrekking”, „staat van verblijf” en „motorvoertuig” omschreven voor alle gevallen waarin deze termen in de overeenkomst worden gebruikt.

- 1.1. De omschrijving van „ontzegging van de rijbevoegdheid” onder punt a) doet recht aan de verscheidenheid aan bestaande wettelijke bepalingen en regelingen in verband met ontzegging van de rijbevoegdheid in de lidstaten. In sommige landen wordt een ontzegging van de rijbevoegdheid opgelegd als primaire maatregel, bijvoorbeeld als onderdeel van een strafrechtelijke sanctie; in andere is het een secundaire of aanvullende maatregel die mogelijk wordt opgelegd als gevolg van een veroordeling; in weer andere lidstaten kan de ontzegging geheel onafhankelijk van een strafrechtelijke veroordeling, zelf door een volledig andere, administratieve instantie, worden opgelegd als een zuivere veiligheidsmaatregel. Voor het doel van de overeenkomst omvat de term „ontzegging van de rijbevoegdheid” elke maatregel in verband met het begaan van een verkeersovertreding ⁽¹⁾ die tot gevolg heeft dat het rijbewijs of de rijbevoegdheid ⁽²⁾ wordt ingetrokken. De intrekking van een rijbewijs als gevolg van bijvoorbeeld alleen een medische toestand of uitsluitend op basis van een zogenoemd puntensysteem valt daar niet onder. Bovendien is de overeenkomst alleen van toepassing op ontzeggingen van de rijbevoegdheid ten aanzien waarvan geen rechtsmiddel meer openstaat — omdat alle beroeps-

⁽¹⁾ De term „overtreding” wordt ook gebruikt in geval van meerdere overtredingen die tegelijkertijd worden gepleegd en leiden tot één ontzegging van de rijbevoegdheid mits ten minste een van de overtredingen het gevolg is van in de bijlage genoemde handelingen.

⁽²⁾ Zonder gevolgen voor de inhoud spreken sommige nationale bepalingen van „rijbewijs” en niet van „rijbevoegdheid”. In dit verband moet „rijbewijs” geïnterpreteerd worden als het nationale rijbewijs dat door de bevoegde instanties van de lidstaten op basis van de nationale wetgeving wordt afgegeven.

mogelijkheden zijn gebruikt en uitgeput of omdat de normale beroepstermijn is verlopen zonder dat beroep is aangekend.

Er zij opgemerkt dat bij de aanneming van de Overeenkomst werd overeengekomen dat alle in de staat van de overtrekking genomen beslissingen tot ontzegging van de rijbevoegdheid, ook die welke door de administratieve autoriteiten zijn genomen, vatbaar zijn voor rechterlijke toetsing.

- 1.2. Punt b) omschrijft de term „staat van de overtrekking” als de lidstaat van de EU waar de verkeersovertreking is begaan die geleid heeft tot de ontzegging.
- 1.3. Punt c) omschrijft de term „staat van verblijf” als de lidstaat waar de bestuurder zijn gewone verblijfplaats heeft in de zin van artikel 9 van Richtlijn 91/439/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende het rijbewijs⁽¹⁾. Dat artikel luidt als volgt:

„Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder „gewone” verblijfplaats verstaan de plaats waar iemand gewoonlijk verblijft, dat wil zeggen gedurende ten minste 185 dagen per kalenderjaar, wegens persoonlijke bindingen waaruit nauwe banden blijken tussen hemzelf en de plaats waar hij woont.

De gewone verblijfplaats van een persoon echter die zijn beroepsmatige bindingen op een andere plaats heeft dan zijn persoonlijke bindingen en daarom afwisselend op verschillende plaatsen in twee of meer lidstaten woont, wordt geacht de plaats van zijn persoonlijke bindingen te zijn, mits de betrokkene daar regelmatig terugkeert. Aan deze voorwaarde hoeft niet te worden voldaan wanneer de persoon in een lidstaat woont om een taak van een bepaalde duur uit te voeren. Het volgen van onderwijs aan een universiteit of school houdt geen verandering van de gewone verblijfplaats in.”.

- 1.4. Punt d) omschrijft „motorvoertuig” door te verwijzen naar artikel 3, lid 3, van de richtlijn van 1991. Onder die definitie vallen gemotoriseerde voertuigen waarvoor een rijbewijs nodig is van een categorie of subcategorie genoemd in artikel 3 van de richtlijn van 1991, met inbegrip van de in artikel 10 van die richtlijn bedoelde categorieën rijbewijzen.

Artikel 2

2. Op grond van artikel 2 verbinden de lidstaten zich ertoe, overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst samen te werken om te voorkomen dat een bestuurder aan wie de rijbevoegdheid is ontzegd in een andere lidstaat dan die waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft, de gevolgen van die maatregel kan ontlopen door eenvoudigweg de staat van de overtrekking te verlaten.

Artikel 3

- 3.1. In artikel 3 wordt bepaald hoe het in de overeenkomst vastgelegde uitvoeringsproces in gang wordt gezet, namelijk via een door de staat van de overtrekking verplicht te verrichten kennisgeving van de opgelegde ontzegging aan de staat van verblijf. Volgens lid 1 moet de staat van verblijf onverwijld in kennis worden gesteld. Het is van belang dat de staat van verblijf zo snel mogelijk actie kan ondernemen, zowel ten behoeve van de verkeersveiligheid als om ervoor te zorgen dat de uitvoering van de ontzegging zo min mogelijk wordt vertraagd. Voor het zenden van een kennisgeving is geen specifieke termijn vastgesteld, maar verwacht wordt dat de lidstaten regelingen zullen treffen die recht doen aan de geest van dit artikel en leiden tot een snelle kennisgeving.
- 3.2. Artikel 3, lid 2, biedt lidstaten de mogelijkheid onderling overeen te komen dat kennisgevingen op grond van lid 1 niet plaatsvinden in bepaalde gevallen waarin artikel 6, lid 2, onder a), van toepassing is. Artikel 6, lid 2, onder a), bepaalt dat de staat van verblijf mag weigeren uitvoering te geven aan de ontzegging van de rijbevoegdheid, wanneer de handeling waarvoor in de staat van de overtrekking ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd, in de wetgeving van de staat van verblijf geen overtrekking vormt, dat wil zeggen wanneer er geen sprake is van dubbele strafbaarheid. Met artikel 3, lid 2, wordt beoogd overbodige kennisgevingen te voorkomen wanneer bekend is dat de staat van verblijf nooit uitvoering zal geven aan een ontzegging vanwege het ontbreken van dubbele strafbaarheid.
- 3.3. Ingevolge artikel 8 van Richtlijn 91/439/EEG kan de lidstaat die op grond van artikel 3 van de Overeenkomst in kennis moet worden gesteld, een andere lidstaat zijn dan die welke het betrokken rijbewijs heeft afgegeven. Derhalve werd bij de aanneming van de Overeenkomst overeengekomen dat in dergelijke gevallen de lidstaat die het rijbewijs heeft afgegeven, door de staat van verblijf zal worden ingelicht.

Artikel 4

- 4.1. De Overeenkomst beschrijft drie manieren waarop lidstaten als staat van verblijf uitvoering kunnen geven aan ontzeggingsbeslissingen. Deze worden beschreven in lid 1. Krachtens lid 1 zijn de lidstaten verplicht onverwijld uitvoering te geven aan de beslissing tot ontzegging van de rijbevoegdheid. Dit is met name belangrijk in gevallen waarin beslissingen tot ontzegging van de rijbevoegdheid onmiddellijk uitwerking hebben of van kracht worden nadat een periode voor het aantekenen van beroep is verstreken in de staat van de overtrekking, gezien de verplichting van de staat van verblijf om rekening te houden met het deel van de periode van ontzegging van de rijbevoegdheid dat reeds in die staat is verstreken. Een en ander is van wezenlijk belang om overbodige administratieve demarches tot een minimum te beperken en zal tot een effectieve uitvoering van de Overeenkomst leiden.

⁽¹⁾ PB L 237 van 24.8.1991, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/26/EG (PB L 150 van 7.6.1997, blz. 41).

- 4.2. De eerste mogelijke manier om ontzeggingen op te leggen (lid 1, onder a)) is de rechtstreekse tenuitvoerlegging van de ontzeggingsbeslissing. De staat van verblijf erkent in dat geval de in de staat van de overtreding genomen beslissing en kan die uitvoeren met een minimum aan formaliteiten en zonder dat de beslissing op enigerlei wijze door een rechter in de staat van verblijf moet worden goedgekeurd of bevestigd. De enige voorwaarde waaraan de staat van verblijf bij de rechtstreekse tenuitvoerlegging van de beslissing van de staat van overtreding moet voldoen, is dat hij een eventueel in de staat van overtreding verstrekt deel van de ontzeggingsperiode in aanmerking neemt, dat wil zeggen aftrekt. De staat van verblijf moet dat kunnen berekenen op basis van de door de staat van de overtreding overeenkomstig artikel 8, lid 1, vijfde streepje verstrekte informatie.
- 4.3. De tweede mogelijke werkwijze om uitvoering te geven aan ontzeggingen wordt beschreven in lid 1, onder b): de onrechtstreekse tenuitvoerlegging van de ontzeggingsbeslissing door middel van een strafrechtelijke of bestuursrechtelijke beslissing. Op deze wijze kunnen de beslissingen van de staat van overtreding door een justitiële of administratieve instantie in de staat van verblijf worden goedgekeurd of bevestigd. Hoe dit resultaat precies kan worden bereikt, moet door deze lidstaat zelf worden beslist en zal waarschijnlijk van lidstaat tot lidstaat verschillen, afhankelijk van de verschillende nationale bepalingen.
- 4.4. De derde manier van tenuitvoerlegging (lid 1, onder c)) bestaat in omzetting van de ontzeggingsbeslissing in een eigen strafrechtelijke of bestuursrechtelijke beslissing, waardoor de beslissing van de staat van de overtreding wordt vervangen door een nieuwe beslissing van de staat van verblijf.
- 4.5. Voor de uitvoering in het kader van artikel 4, lid 1, onder b) of c), geldt een aantal voorwaarden die zijn neergelegd in de leden 2 en 3. Deze moeten vooral voorzien in een zekere flexibiliteit om rekening te houden met verschillen tussen de wetgevingen van de lidstaten. Afgezien van de verplichting om rekening te houden met een eventueel reeds verstrekt deel van de ontzeggingsperiode — een verplichting die de drie uitvoeringsmethoden gemeen hebben — hoeft bij toepassing van de eerste uitvoeringsmethoden aan geen van de andere voorwaarden in de leden 2 en 3 te worden voldaan, omdat rechtstreekse uitvoering geen ruimte laat om de duur of de aard van een ontzegging van de rijbevoegdheid te variëren.
- 4.6. Met betrekking tot uitvoering in het kader van lid 1, onder b) (onrechtstreekse tenuitvoerlegging), voorziet lid 2 in drie nadere bepalingen:
- a) In voorkomend geval wordt het deel van de ontzeggingsperiode dat reeds in de staat van overtreding is verstrekt, in aanmerking genomen (dat wil zeggen, wordt afgetrokken van de periode die oorspronkelijk werd opgelegd). In geval van inkorting van de duur van de ontzegging van de rijbevoegdheid op grond van punt b), wordt dit punt toegepast op basis van de ingekorte periode.
 - b) De staat van verblijf mag de duur van de opgelegde ontzegging inkorten indien die langer is dan de maximumperiode die op grond van de eigen wetgeving kan worden opgelegd, maar hij mag de duur van de ontzegging slechts inkorten tot de maximumduur overeenkomstig de eigen wetgeving.
 - c) De staat van verblijf mag de duur van de door de staat van de overtreding opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid niet verlengen. Het gaat hier om een beginsel dat een vaste plaats heeft in de overeenkomsten betreffende de overdracht van vonnissen, namelijk dat het ontvangende het land het vonnis wel mag verminderen maar niet mag verzwaren, en dat het geen actie mag ondernemen die negatieve gevolgen heeft voor de strafrechtelijke positie van de betrokkene.
- 4.7. Met betrekking tot uitvoering in het kader van lid 1, onder c) (omzetting), voorziet lid 3 in vijf nadere bepalingen:
- a) De staat van verblijf is gebonden door de constatering van de feiten zoals die vermeld staan in de beslissing tot ontzegging in de staat van de overtreding genomen beslissing. Dat betekent dat de staat van verblijf niet het recht heeft de grondslag van de ontzegging te betwisten; dat blijft een zaak van de staat van de overtreding. Aangezien op grond van artikel 1, onder a), alleen kennis kan worden gegeven van ontzeggingen ten aanzien waarvan geen rechtsmiddelen meer openstaan, moet de bestuurder in de staat van de overtreding al een gelegenheid hebben gehad de beslissing aan te vechten. Mocht hij evenwel in de staat van verblijf aanvoeren dat hij geen gelegenheid heeft gehad zich in de staat van de overtreding te verdedigen, dan zou de staat van verblijf artikel 6, lid 1, punt e), en artikel 8, lid 3, in overweging moeten nemen.
 - b) De staat van verblijf houdt bij de omzetting van de ontzegging in voorkomend geval, rekening met het deel van de door de staat van de overtreding opgelegde periode van ontzegging dat in voorkomend geval in de staat van de overtreding reeds is verstrekt. In geval van inkorting van de duur van de ontzegging van de rijbevoegdheid op grond van punt c), wordt dit punt toegepast op basis van de ingekorte periode.
 - c) Bij de omzetting mag de staat van verblijf de duur van de ontzegging van de rijbevoegdheid inkorten om deze in overeenstemming te brengen met de duur die overeenkomstig zijn nationale wetgeving zou zijn toegepast indien de betrokken zaak geheel in de staat van verblijf was behandeld.
 - d) Evenals in gevallen van uitvoering in het kader van lid 2, kan de staat van verblijf bij de omzetting van de ontzegging de duur daarvan niet verlengen.
 - e) De staat van verblijf mag de ontzegging bij de omzetting evenmin vervangen door een geldboete of een andere maatregel. Deze beperking dient om te voorkomen dat de aard van de maatregel wordt gewijzigd.

4.8. Lid 4 schrijft voor dat de staat van verblijf zonodig een datum vaststelt waarop hij uitvoering zal geven aan de ontzegging van de rijbevoegdheid waarvan hij in kennis is gesteld. Deze bepaling werd voor een aantal lidstaten nodig geacht met het oog op de uitvoering van de ontzeggingen waarvan zij in kennis worden gesteld door lidstaten die overeenkomstig hun nationaal recht op het ogenblik van de kennisgeving misschien nog geen begin hebben gemaakt met de uitvoering van de ontzegging, omdat de bestuurder de staat van de overtreding zeer snel heeft verlaten nog voordat concrete actie kon worden ondernomen, of omdat het rijbewijs op het moment van zijn vertrek niet beschikbaar was. (In een aantal landen kan, indien de overtreding daar plaatsvond, pas een aanvangsdatum voor de tenuitvoerlegging worden vastgesteld wanneer de autoriteiten het rijbewijs hebben ingenomen; wanneer de staat van de overtreding aldus geen datum heeft kunnen vaststellen, moet de staat van verblijf dat doen).

4.9. Lid 5 schrijft voor dat elke lidstaat bij de in artikel 15, lid 2, bedoelde kennisgeving in een verklaring meedeelt welke van de drie in lid 1 omschreven manieren van uitvoering hij voornemens is toe te passen in zijn hoedanigheid van staat van verblijf.

Volgens dit lid kan een verklaring te allen tijde door een nieuwe verklaring worden vervangen.

Ook kan een lidstaat verklaren dat hij als algemene regel één van deze drie methoden zal toepassen, maar in sommige, in zijn verklaring onder verwijzing naar objectieve criteria te noemen gevallen, één van de andere methoden. Een lidstaat kan bijvoorbeeld verklaren dat hij in het algemeen lid 1, punt a) (rechtstreekse tenuitvoerlegging) zal toepassen, maar dat hij lid 1, punt b) (ontrechtstreekse tenuitvoerlegging) zal toepassen in gevallen waarin de duur van de ontzegging van de rijbevoegdheid de maximumtermijn overschrijdt die in de lidstaat die de verklaring aflegt voor soortgelijke handelingen geldt.

Artikel 5

5. Doel van artikel 5 is duidelijk te maken dat het een staat van verblijf, die een aan een van zijn eigen ingezetenen door een staat van overtreding opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid heeft uitgevoerd, niet verboden is alle aanvullende verkeersveiligheidsmaatregelen te nemen die hij nodig acht en die zijn wetgeving toestaat. Volgens artikel 4, lid 2, onder c), en artikel 4, lid 3, onder d), is het onmogelijk dat de staat van verblijf de duur verlengt van een bijzondere ontzegging van de rijbevoegdheid waarvan hij in kennis is gesteld en die voor een bijzondere overtreding of bijzondere overtredingen is opgelegd. In bepaalde lidstaten is de oplegging van corrigerende verkeersveiligheidsmaatregelen (waaronder ontzegging van de rijbevoegdheid) aan bestuurders

niet per se gekoppeld aan een veroordeling wegens een overtreding. In die lidstaten kunnen dergelijke maatregelen al worden opgelegd wanneer bekend wordt dat een ingezetene die houder is van een rijbewijs, in het buitenland een overtreding heeft begaan of andere handelingen heeft gepleegd die een licht werpen op het rijgedrag van de betrokkene. De mogelijkheid voor die landen tot het nemen van een dergelijke maatregel wordt door de overeenkomst onverlet gelaten.

Artikel 6

6.1. Artikel 6 behelst de enige redenen waarom een staat van verblijf mag weigeren uitvoering te geven aan een door de staat van de overtreding toegezonden kennisgeving. In artikel 6, lid 1, wordt aangegeven onder welke omstandigheden de staat van verblijf moet weigeren uitvoering te geven aan de ontzegging van de rijbevoegdheid waarvan hij in kennis wordt gesteld. In lid 2 worden de omstandigheden aangegeven waaronder de staat van verblijf dat mag weigeren.

6.2. De staat van verblijf moet krachtens artikel 6, lid 1, uitvoering weigeren wanneer:

- a) de beslissing reeds volledig in de staat van de overtreding ten uitvoer is gelegd. In dat geval is het duidelijk dat de staat van verblijf niets meer hoeft te doen;
- b) aan de betrokkene in de staat van verblijf reeds voor dezelfde feiten een ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd en die ontzegging is of wordt uitgevoerd;
- c) de overtreder in de staat van verblijf onder een algemene gratie- of amnestiemaatregel zou vallen indien de in de staat van overtreding gepleegde feiten in de staat van verblijf waren gepleegd. Dit type bepaling komt voor in een aantal overeenkomsten betreffende de overdracht van vonnissen;
- d) de maatregel volgens zijn wetgeving verjaard is;
- e) de staat van verblijf nadat hij de uit hoofde van artikel 8 verstrekte informatie heeft ontvangen, van oordeel is dat de betrokkene niet voldoende gelegenheid heeft gehad om zich te verdedigen. Artikel 8 bevat de informatie die door de staat van de overtreding via een kennisgeving uit hoofde van artikel 3 moet worden toegezonden aan de staat van verblijf. Daartoe behoort, waaneer de persoon aan wie de ontzegging van de rijbevoegdheid opgelegd is, of niet vertegenwoordigd was, het bewijs dat deze persoon overeenkomstig de wetgeving van de staat van de overtreding naar behoren van de procedure in kennis is gesteld. Artikel 8, lid 3, biedt de mogelijkheid, dat de staat van verblijf de staat van de overtreding verzoekt aanvullende informatie toe te zenden wanneer de staat van verblijf van oordeel is dat de overeenkomstig de leden 1 en 2

van artikel 8 ontvangen informatie ontoereikend is om een besluit op grond van deze overeenkomst te nemen, en met name wanneer er twijfel bestaat of de betrokkene voldoende gelegenheid heeft gehad om zich te verdedigen. De staat van verblijf kan bijvoorbeeld verzoeken om de mogelijkheid dat de betrokkene zijn eigen taal gebruikt om zich duidelijk te kunnen uitdrukken tijdens de procedure die leidt tot de ontzegging van de rijbevoegdheid.

Punt e) is niet bedoeld om algemene uitdagingen aan het rechtsstelsel of de juridische procedure van andere lidstaten mogelijk te maken.

6.3. De staat van verblijf mag uit hoofde van artikel 6, lid 2, van de overeenkomst weigeren uitvoering te geven aan een ontzegging van de rijbevoegdheid waarvan hij in kennis is gesteld wanneer:

- a) er geen sprake is van dubbele strafbaarheid — dat wil zeggen wanneer de handeling of handelingen waarvoor de ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd, in de wetgeving van de staat van verblijf geen overtreding vormt;
- b) de resterende periode van ontzegging op het moment dat de staat van verblijf de kennisgeving heeft ontvangen en die kan uitvoeren, korter is dan een maand. Dat betekent dat de staat van verblijf kan weigeren om uitvoering te geven aan een hem ter kennis gebrachte ontzegging van de rijbevoegdheid, indien te verwachten valt dat de resterende periode van ontzegging op het tijdstip van het mogelijke begin van de uitvoering minder dan een maand zal bedragen. Deze mogelijkheid is opgenomen om onevenredige inspanningen te voorkomen, maar de staat van verblijf is vrij om, indien hij dat wenst, een korte ontzeggingsperiode wel ten uitvoer te leggen;
- c) de handelingen die hebben geleid tot de ontzegging van de rijbevoegdheid weliswaar in beide staten overtredingen zijn, maar volgens de wetgeving van de staat van verblijf geen overtredingen zijn waarvoor een ontzegging van de rijbevoegdheid kan worden opgelegd.

6.4. Lid 3 biedt de lidstaat de mogelijkheid bij de in artikel 15, lid 2, bedoelde kennisgeving te verklaren dat hij altijd gebruik zal maken van de mogelijkheid uit hoofde van lid 2 om onder enkele of alle van de onder lid 2 beschreven omstandigheden te weigeren uitvoering te geven aan de ontzegging van de rijbevoegdheid. Wanneer een dergelijke verklaring is afgelegd, kunnen de andere lidstaten afzien van kennisgeving van ontzeggingen van de rijbevoegdheid waarop de verklaring betrekking heeft. Een lidstaat kan een afgelegde verklaring te allen tijde intrekken. Deze bepaling moet worden gezien in de context van de verschillen tussen de stelsels van de lidstaten met betrekking tot de duur van ontzeggingen die op verschillende overtredingen worden toegepast en de manier waarop beslissingen tot ontzegging van de rijbevoegdheid worden uitgevoerd.

Artikel 7

7. Artikel 7 heeft betrekking op de praktische schikkingen in verband met de uit hoofde van artikel 3 gedane kennisgevingen. Volgens lid 1 moet de bevoegde autoriteit van de staat van de overtreding de kennisgeving van de ontzegging van de rijbevoegdheid doen toekomen aan de centrale autoriteit van de staat van verblijf. Lid 2 schrijft voor dat elke lidstaat wanneer hij de in artikel 15, lid 2, van de overeenkomst bedoelde kennisgeving doet, meedeelt welke deze autoriteiten zijn; hij kan één of meer centrale autoriteiten als de ontvangers van kennisgevingen aanwijzen; hij moet ook mededelen welke bevoegde autoriteiten belast worden met de kennisgevingen. Elke lidstaat kan geheel zelf belissen welke autoriteit hij aanwijst. Hij hoeft bijvoorbeeld als centrale autoriteit voor de doeleinden van deze overeenkomst niet dezelfde autoriteit aan te wijzen als voor andere overeenkomsten, zoals het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 1959.

Artikel 8

- 8.1. Artikel 8 heeft betrekking op de informatie die de staat van de overtreding moet verstrekken wanneer hij een kennisgeving uit hoofde van artikel 3 doet.

8.2. Het gaat om de volgende elementen (lid 1):

- nuttige informatie voor het lokaliseren van de persoon aan wie de rijbevoegdheid is ontzegd.

De bedoeling is informatie te verstrekken die de staat van verblijf in staat stelt de betrokkene te lokaliseren zodat de ontzegging kan worden uitgevoerd. De vereiste informatie omvat uiteraard (indien bekend) de volledige naam, geboortedatum, adres in de staat van verblijf, enig ander regelmatig adres (bv. indien de bestuurder tijdelijk in een ander land werkt dan de staat van verblijf). Het nummer van het rijbewijs is ook nuttig (dit is echter niet nodig indien het rijbewijs zelf voorhanden is en door de staat van overtreding uit hoofde van het laatste streepje van lid 1 aan de staat van verblijf wordt toegezonden;

- het origineel of een gewaarmerkt afschrift van de beslissing tot ontzegging van de rijbevoegdheid;
- een beknopte uiteenzetting van de feiten en een verwijzing naar de wettelijke bepalingen van de staat van de overtreding op grond waarvan de ontzegging is opgelegd, indien deze niet in de beslissing zijn opgenomen.

Waarschijnlijk zal de „beslissing” tot ontzegging van de rijbevoegdheid in alle lidstaten bijzonderheden over de overtreding bevatten, alsmede de desbetreffende wettelijke bepalingen en de omstandigheden van de betrokken overtreding; is dat echter niet het geval, dan dient deze informatie samen met de beslissing te worden verstrekt;

- een verklaring inzake het definitieve karakter van de beslissing.

Aangezien in artikel 1, punt a), is bepaald dat alleen kennis moet worden gegeven uit hoofde van artikel 3, van ontzegging van de rijbevoegdheid ten aanzien waarvan geen gewone rechtsmiddelen openstaan, moet de staat van verblijf een bevestiging ontvangen dat de ontzegging inderdaad een definitief karakter heeft en dat daartegen geen beroep meer kan worden aangetekend;

- informatie over de tenuitvoerlegging van de ontzegging van de rijbevoegdheid in de staat van overtredding; deze informatie omvat de duur van de ontzegging alsmede de begin- en einddatum van de ontzegging, voorzover deze bekend zijn.

De staat van de overtredding dient in elk geval zo volledig mogelijke informatie aan de staat van verblijf te verstrekken om met betrekking tot de ontzeggingsperiode, de begindatum daarvan en de datum waarop de ontzegging volgens de oorspronkelijke beslissing van de staat van de overtredding zal aflopen (behoudens een eventuele inkorting van die periode uit hoofde van artikel 4, lid 2, onder b), of lid 3, onder c));

- het rijbewijs, wanneer dit in beslag is genomen.

Wanneer het rijbewijs in beslag is genomen en niet aan de bestuurder is teruggegeven, moet het uit hoofde van artikel 8 van de overeenkomst aan de staat van verblijf worden toegezonden. Daarmee zal een groot deel van de uit hoofde van artikel 8 toe te zenden informatie worden verstrekt.

- 8.3. Lid 2 gaat in op de mogelijkheid dat de bestuurder tijdens de procedure waarbij hem een ontzegging van de rijbevoegdheid werd opgelegd niet persoonlijk verschenen is of niet vertegenwoordigd was. Alle lidstaten hebben nationale voorschriften inzake de kennisgeving van procedures van verdachten. Lid 2 strekt ertoe dat de staat van overtredding naast de uit hoofde van lid 1 voorgeschreven informatie, een bewijs moet verstrekken dat de betrokkene in alle gevallen waarin hij niet persoonlijk verschenen is of niet vertegenwoordigd was, overeenkomstig zijn wetgeving naar behoren van de procedure in kennis was gesteld.
- 8.4. Lid 3 gaat in op de mogelijkheid dat het zelfs wanneer de in de leden 1 en 2 voorgeschreven informatie wordt verstrekt, toch nog onmogelijk kan zijn tot een beslissing over de kennisgeving te komen: met name in een geval waarin de bevoegde autoriteiten van de staat van verblijf betwijfelen of de betrokkene voldoende gelegenheid heeft gehad om zich te verdedigen. In die situatie verzoekt de staat van verblijf de staat van de overtredding om aanvullende informatie; de staat van de overtredding is verplicht deze informatie onverwijld te verstrekken. Het zijn de autoriteiten van de staat van verblijf die bevoegd zijn om te beslissen of daarover twijfel bestaat. Bestaat deze inderdaad, dan zal de staat van verblijf die aanvullende informatie nodig hebben om vast te stellen of de betrokkene voldoende gelegenheid heeft gehad om zich te ver-

dedigen in de zin van artikel 6, lid 1, punt e), en of hij derhalve moet weigeren uitvoering te geven aan de ontzegging van de rijbevoegdheid.

Artikel 9

- 9.1. Artikel 9 heeft betrekking op de vertaling van kennisgevingen en begeleidende stukken en het waarmerken van de documenten. Het is gemodelleerd naar de artikelen 16 en 17 van het Europees Verdrag inzake de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 1959.
- 9.2. Lid 1 stipuleert dat geen vertalingen worden geëist van stukken die door de staat van de overtredding worden verstrekt aan de staat van verblijf. Een en ander belet niet dat lidstaten bilaterale regelingen treffen inzake de vertaling van documenten betreffende de toepassing van de Overeenkomst.
- Lid 2 geeft de lidstaten het recht af te wijken van dit beginsel door hen de mogelijkheid te geven bij de in artikel 15, lid 2, bedoelde kennisgeving te verklaren dat de in lid 1 bedoelde documenten vergezeld dienen te gaan van een vertaling in een van de officiële talen van de instellingen van de Europese Gemeenschappen.
- 9.3. Lid 3 bepaalt dat de in lid 1 bedoelde documenten in het algemeen niet gewaarmerkt behoeven te worden. De enige uitzondering is het in het tweede streepje van artikel 8, lid 1, bedoelde gewaarmerkt afschrift van de beslissing tot ontzegging van de rijbevoegdheid.

Artikel 10

10. In dit artikel is bepaald dat de staat van onvertredding door de staat van verblijf moet worden geïnformeerd over de door laatstgenoemde aan de toegezonden kennisgeving gegeven gevolgen. De informatie behelst elk besluit dat genomen is naar aanleiding van kennisgeving en de uitvoering (bijvoorbeeld een eventuele inkorting van de ontzeggingsperiode overeenkomstig artikel 4); wanneer de staat van verblijf weigert uitvoering te geven aan een ontzegging van de rijbevoegdheid op grond van één of meer van de in artikel 6 toegestane redenen, maakt hij melding van die redenen aan de staat van de overtredding. Die informatie zal van rechtstreeks belang zijn voor de uitoefening, door de staat van de overtredding, van zijn recht uit hoofde van artikel 11, lid 1, om op zijn eigen grondgebied de oorspronkelijke ontzeggingsperiode verder ten uitvoer te leggen. De informatie kan ook relevant zijn voor de toepassing van de tweede zin van artikel 6, lid 3.

Artikel 11

- 11.1. Lid 1 bepaalt dat de staat van de overtredding in gevallen waarin bijvoorbeeld de staat van verblijf de oorspronkelijke duur van de ontzegging heeft ingekort, het recht

behoudt op zijn grondgebied uitvoering te geven aan de volledige oorspronkelijke ontzeggingsperiode. In de praktijk betekent dit dat de bestuurder voor wie de door de staat van verblijf overeenkomstig artikel 4, lid 2, onder b), of lid 3, onder c), ingekorte ontzeggingsperiode is verstreken, in de staat van verblijf mag rijden. En, wanneer artikel 11, lid 1, niet bestond, zou hij ook elders mogen rijden. Lid 1 geeft de staat van de overtreding evenwel het recht op zijn eigen grondgebied de oorspronkelijke ontzeggingsperiode te handhaven. Lid 2 biedt een lidstaat de mogelijkheid van de staat van de overtreding artikel 11, lid 1, niet zal toepassen. Uiteraard is het van belang dat de bestuurder op de hoogte is van zijn positie ten opzichte van de staat van de overtreding, en weet of hij zodra zijn ontzegging in de staat van verblijf verstreken is, tijdens de oorspronkelijke duur van de ontzegging al dan niet legaal kan rijden in de staat van de overtreding. Daarom schrijft lid 4 voor dat een staat van de overtreding die lid 1 wil toepassen de betrokkene dat moet mededelen wanneer hij hem in kennis stelt van zijn beslissing hem de rijbevoegdheid te ontzeggen. Lid 4 schrijft ook voor dat de staat van de overtreding in de kennisgeving overeenkomstig artikel 3 bevestigt dat hij die kennisgeving aan de bestuurder heeft gedaan.

- 11.2. Lid 3 schrijft voor dat de staat van de overtreding en de staat van verblijf hun verantwoordelijkheid uit hoofde van de overeenkomst derwijze uitoefenen dat gegarandeerd wordt dat de totale periode van ontzegging van de rijbevoegdheid in de twee staten samen niet langer is dan de oorspronkelijk in de staat van overtreding vastgestelde periode van ontzegging van de rijbevoegdheid. Net als artikel 8, lid 1, vijfde streepje, maakt deze bepaling het nodig dat de staat van overtreding informatie verstrekt over de begin- en einddatum van de ontzegging, indien bekend.

Artikel 12

12. Dit artikel schrijft voor dat iedere lidstaat de nodige maatregelen neemt om het besturen van een motorvoertuig op zijn grondgebied te kunnen bestraffen wanneer de bestuurder door de staat van verblijf een ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd op grond van deze overeenkomst. In iedere lidstaat voorziet de wetgeving in bepalingen inzake de bestraffing van een persoon die een motorvoertuig bestuurt terwijl hem door dat land de rijbevoegdheid is ontzegd. Dit artikel bepaalt evenwel dat staten het besturen van een motorvoertuig op hun grondgebied ook kunnen bestraffen wanneer aan die bestuurder in een ander land (dat wil zeggen de staat van verblijf) de rijbevoegdheid is ontzegd. De Raad heeft er bij de aanneming van de Overeenkomst nota van genomen dat de Deense delegatie artikel 12 zo interpreteert dat een lidstaat op grond daarvan over sancties moet beschikken die hij kan toepassen wanneer een bestuurder aan wie in een andere lidstaat de rijbevoegdheid is ontzegd, op zijn grondgebied een voertuig bestuurt, maar dat hij niet verplicht is een specifieke nationale bepaling aan te wenden betreffende het besturen van een voertuig tijdens de periode van ontzegging van de rijbevoegdheid.

Artikel 13

13. Dit artikel bepaalt dat de kosten in verband met de uitvoering van de overeenkomst ten laste komen van de lidstaat waarin die kosten zijn gemaakt.

Artikel 14

14. Dit artikel gaat over de rol van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen met betrekking tot de overeenkomst. Het is zoveel mogelijk opgesteld op basis van bestaande bepalingen betreffende de rechtspraak van het Hof van Justitie in andere instrumenten die uit hoofde van Titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn aangenomen.

Lid 1 verleent het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen de bevoegdheid uitspraak te doen in geschillen tussen lidstaten betreffende de uitlegging of de toepassing van de overeenkomst, zij het alleen wanneer de Raad er niet in slaagt het geschil te regelen binnen zes maanden, te rekenen vanaf het tijdstip waarop een van de lidstaten het aan de Raad heeft voorgelegd.

Het Hof van Justitie is tevens bevoegd uitspraak te doen in elk geschil tussen lidstaten en de Commissie betreffende de uitlegging of de toepassing van deze overeenkomst. In die situatie hoeft het geschil niet aan de Raad te worden voorgelegd.

Lid 2 geeft een lidstaat de mogelijkheid via een verklaring te aanvaarden dat het Hof van Justitie bevoegd is bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraken over de uitlegging van de overeenkomst te doen. Een lidstaat kan een dergelijke verklaring afleggen wanneer hij de overeenkomst bekrachtigt of zich daarbij aansluit, of op enig later tijdstip.

Lid 3 schrijft voor dat een lidstaat die een verklaring aflegt uit hoofde van lid 2, aangeeft of alleen nationale rechterlijke instanties waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, om prejudiciële beslissingen kunnen verzoeken (punt a)), dan wel alle nationale rechterlijke instanties (punt b)). Voorts bevat dit lid de voorwaarden waaronder om een prejudiciële beslissing kan worden verzocht, namelijk indien voor de betrokken rechtelijke instantie een uitspraak in verband met de uitlegging van de overeenkomst noodzakelijk is om vonnis te kunnen wijzen in een bij haar aanhangig gemaakte zaak.

Lid 4 schrijft voor met betrekking tot de procedures voor het Hof krachtens dit artikel dat het statuut van het Hof van Justitie en het reglement voor de procesvoering van het Hof van toepassing zijn. Daarnaast voorziet het voor

elke lidstaat in de mogelijkheid om, ongeacht of hij een verklaring uit hoofde van lid 2 heeft afgelegd of niet, in gevallen als bedoeld in lid 3 memories of schriftelijke opmerkingen bij het Hof in te dienen.

Artikel 15

15. Dit artikel behelst voor de inwerkingtreding van de overeenkomst de gebruikelijke standaardbepalingen die de Raad van de Europese Unie voor dat soort gelegenheden heeft vastgesteld.

De overeenkomst treedt in werking negentig dagen na de kennisgeving van de nederlegging van het aannemingsinstrument door de laatste van de vijftien staten die lid waren van de Europese Unie op de datum, 17 juni 1998, waarop de Raad de akte tot vaststelling van de overeenkomst heeft aangenomen.

Net als bij de eerder tussen lidstaten overeengekomen regelingen inzake justitiële samenwerking is in lid 4 bepaald dat iedere lidstaat bij de aanneming of op een later tijdstip kan verklaren dat de overeenkomst al eerder op hem van toepassing is in zijn betrekkingen met de lidstaten die dezelfde verklaring hebben afgelegd. Deze verklaringen treden in werking negentig dagen na de nederlegging ervan.

De lidstaten kunnen echter niet verklaren dat het Hof van Justitie in de periode van de vervroegde toepassing bevoegd is met betrekking tot de overeenkomst, omdat daarvoor de overeenkomst volledig in werking moet zijn getreden nadat zij door de vijftien lidstaten is aangenomen.

Voorts wordt in lid 5 bepaald dat de overeenkomst alleen van toepassing is op overtredingen die zijn begaan na de inwerkingtreding van de overeenkomst of na de datum met ingang waarvan de overeenkomst tussen de betrokken lidstaten van toepassing is overeenkomstig lid 4.

Artikel 16

16. Dit artikel behelst voor elke staat die lid wordt van de Europese Unie, de mogelijkheid toe te treden tot de overeenkomst, alsook de procedures voor nieuwe toetredingen. Een staat die geen lid is van de Europese Unie, kan evenwel niet tot de overeenkomst toetreden.

Indien de overeenkomst al in werking is getreden wanneer een nieuwe lidstaat toetreedt, zal zij voor die staat negentig dagen na de nederlegging van diens toetredingsinstrument in werking treden. Indien de overeenkomst negentig dagen na de nederlegging van het toetredingsinstrument van de nieuwe lidstaat niet van kracht is, zal zij voor die lidstaat, net als voor alle andere lidstaten, van kracht worden overeenkomstig het bepaalde in artikel 15, lid 3. In dat geval kan de toetredende staat een verklaring betreffende vervroegde toepassing afleggen.

De overeenkomst treedt voor de staten die lid waren van de Unie toen de Raad de akte tot vaststelling van de overeenkomst aannam ook in werking indien eventuele nieuwe lidstaten niet tot de overeenkomst toetreden.

Artikel 17

17. Met dit artikel wordt duidelijk gemaakt dat ten aanzien van de overeenkomst geen voorbehouden kunnen worden gemaakt.

Artikel 18

18. In dit artikel wordt de territoriale werkingssfeer van de overeenkomst voor het Verenigd Koninkrijk vastgelegd.

Artikel 19

19. In dit artikel wordt bepaald dat de secretaris-generaal van de Europese Unie depositaris van deze overeenkomst is.

De secretaris-generaal maakt de stand van de aannemingen en toetredingen, alsmede de verklaringen en andere kennisgevingen met betrekking tot deze overeenkomst bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Toezicht

20. In verband met de praktische en technische kwesties die zich bij de uitvoering van deze Overeenkomst kunnen voordoen, heeft de Raad bij de aanneming van de Overeenkomst verklaard dat de Raadsorganen scherp dienen toe te zien op de uitvoering en de toepassing ervan.